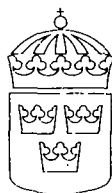

Regeringens proposition

1992/93:152

om ombildning av AMU-gruppen till aktiebolag

Prop.
1992/93:152

Regeringen förelägger riksdagen vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 21 december 1992 för de åtgärder och de ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Börje Hörnlund

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att AMU-gruppen ombildas till aktiebolag. Bolagiseringen bör genomföras den 1 juli 1993 i form av en koncern med ett moderbolag och ett antal dotterbolag. Staten föreslås bli den ende ägaren i aktiebolagen, direkt genom ägarskap i moderbolaget och indirekt genom moderbolagets innehav av samtliga aktier i dotterbolagen. Styrelsen i moderbolaget utses av regeringen. Koncernen skall erbjuda arbetsmarknadsutbildning av hög kvalitet i hela landet. De till AMU-gruppens verksamhet hörande tillgångarna tillförs bolagen och bolagen övertar de skulder och övriga förpliktelser som åvilar myndigheten. I propositionen redovisas översiktligt regeringens överväganden beträffande koncernens kapitalstruktur.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1987:519) om Riksrevisionsverkets granskning av statliga aktiebolag och stiftelser

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1987:519) om Riksrevisionsverkets granskning av statliga aktiebolag och stiftelser skall ha följande lydelse.

1 §¹

Riksrevisionsverket får granska den verksamhet som bedrivs i följande aktiebolag och stiftelser.

<i>Aktiebolag</i>	<i>Aktiebolag</i>
V.T.I. Utveckling Aktiebolag, Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag.	V.T.I. Utveckling Aktiebolag, Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag, <i>AMU-Gruppen AB</i> och <i>de dotterbolag som ingår i AMU-gruppen.</i>

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

¹Senaste lydelse 1992:611.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 december 1992

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell

Föredragande: statsrådet Hörnlund

Proposition om ombildning av AMU-gruppen till aktiebolag

1 Inledning

Riksdagen uttalade våren 1992 att AMU-gruppen bör ombildas till aktiebolag (bet. 1991/92:AU11, rskr. 1991/92:252), och att regeringen snarast bör återkomma med förslag till riksdagen i frågan.

Genom regeringsbeslut den 25 juni 1992 bemyndigades chefen för Arbetsmarknadsdepartementet att tillkalla en kommitté med uppgift att lämna förslag till organisation i bolagsform samt förbereda och, sedan riksdagen fattat beslut i frågan, vidta de åtgärder som behövs för ombildning av AMU-gruppen till aktiebolag. En kommitté med tre ledamöter tillkallades den 6 juli 1992. Kommittén har den 11 november 1992 avlämnat betänkandet Ett hav av möjligheter (SOU 1992:123) som bl.a. innehåller förslag till AMU-gruppens organisation i aktiebolagsform. För att inhämta synpunkter på betänkandet har Arbetsmarknadsdepartementet anordnat en s.k. hearing. Ett antal inbjudna myndigheter och organisationer har i samband med hearingen erbjudits tillfälle att framföra sina synpunkter på betänkandet i de delar och de förslag som berör ombildningen av AMU-gruppen till aktiebolag. Av inbjudna myndigheter och organisationer deltog följande vid hearingen: Statens arbetsgivarverk, Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS), AMU-styrelsen, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO). Dessutom deltog Statsanställdas Förbund och Lärarnas riksförbund samt en personalföreträdare i AMU-styrelsens styrelse.

Överläggning enligt 2 § avtal om medbestämmande vid beredningen av regeringsärenden (MBA-R) har ägt rum den 15 december 1992.

2 Bakgrund

2.1 Nuvarande organisation

AMU-gruppen utgörs av en central myndighet, AMU-styrelsen, och 23 länsmyndigheter. För Kristianstads och Malmöhus län finns en gemensam myn-

dighet. AMU-gruppens främsta uppgift är att anordna arbetsmarknadsutbildning på uppdrag av Arbetsmarknadsverket. Därutöver får gruppen anordna utbildning för andra uppdragsgivare, t.ex. företag och kommuner. Myndigheterna inom gruppen får också sälja andra tjänster och produkter som följer av utbildningsverksamheten. AMU-gruppens verksamhet skall finansieras genom intäkter och varje AMU-myndighet har ansvar för det ekonomiska resultatet av sin verksamhet. Full kostnadstäckning skall uppnås, inkl. statens avkastningskrav. För AMU-gruppens verksamhet gäller förordningen (1988:1076) med instruktion för AMU-gruppen.

Före år 1986 anordnades arbetsmarknadsutbildningen under dubbelt huvudmannaskap från AMS och Skolöverstyrelsen. Den 1 januari 1986 bildades AMU-gruppen som en fristående organisation. Detta innebar också att Arbetsmarknadsverkets roll förändrades. Verkets ansvar är nu att upphandla arbetsmarknadsutbildning från den utbildningsanordnare som, i varje enskilt fall, bäst motsvarar kraven.

2.2 Nuvarande verksamhet

AMU-styrelsen har lämnat en årsredovisning för budgetåret 1991/92. Årsredovisningen omfattar ett årsbokslut och en resultatredovisning. Enligt Riksrevisionsverkets bedömning är årsredovisningen rättvisande. Jag återkommer i mina överväganden och förslag till frågan om AMU-gruppens överskott. AMU-gruppens balans- och resultaträkningar för budgetåret 1991/92 bifogas som *bilaga*.

AMU-gruppens försäljning av arbetsmarknadsutbildning uppgick under budgetåret 1991/92 till 1 450 000 kursdeltagarveckor, vilket är en ökning med 40 % jämfört med föregående budgetår. AMU-gruppens andel av Arbetsmarknadsverkets köp har under samma period minskat från 64 till 49 %. AMU-gruppens försäljning av utbildning i företag ökade under budgetåret 1991/92 med 60 %, beräknat på intäkterna. Detta förklaras främst av försäljningen till försäkringskassorna av utbildning i rehabiliterande syfte.

AMU-gruppens rörelseintäkter för budgetåret 1991/92 uppgick till 4 410 miljoner kronor, varav arbetsmarknadsutbildningen svarade för 3 753 miljoner kronor eller 85 %. Utbildning i företag svarade för 387 miljoner kronor, eller 9 % av rörelseintäkterna. För budgetåret 1990/91 redovisades totala rörelseintäkter på 3 075 miljoner kronor. Motsvarande intäkter för budgetåren 1986/87 – 1989/90 uppgick till mellan ca 2 100 och ca 2 500 miljoner kronor. De senaste åren har således skett en väsentlig ökning av AMU-gruppens verksamhet. Detta har till stor del genomförts med tidsbegränsade anställningar av ytterligare personal. Antalet anställda, omräknat till heltidsanställda, uppgick den 30 juni 1992 till ca 6 700, varav 2 000 personer med tidsbegränsad anställning.

AMU-gruppen redovisar samlade tillgångar per den 30 juni 1992 till ett värde av 1 445 miljoner kronor.

Inför perioden 1991/92 – 1993/94 lades bl.a. följande mål fast av riksdagen. AMU-gruppen skall genomföra utvecklingsarbete för att ytterligare höja kvaliteten i arbetsmarknadsutbildningen. Myndigheten skall vidareutveckla uppföljningen, liksom vidta åtgärder för utvärdering, av kvaliteten. Vidare

skall AMU-gruppen vidta åtgärder för att ytterligare förbättra effektiviteten och flexibiliteten i verksamheten vad avser anpassning av insatser och resurser till en förändrad utbildningsvolym. AMU-styrelsen har i sin resultatredovisning för budgetåret 1991/92 berört målsättningarna avseende kvaliteten.

Mätningar av kvaliteten i arbetsmarknadsutbildningen har genomförts med hjälp av enkäter där kursdeltagarna fått ange sin bedömning av kvaliteten på en poängskala från 1 till 100. Det genomsnittliga resultatet uppgick till 75 poäng. Svarsfrekvensen var 64 %.

Av dem som under budgetåret avslutade arbetsmarknadsutbildning anordnad av AMU-gruppen fullföljde 85 % utbildningen, medan 12 % avbröt utbildningen av annan orsak än att de erhållit arbete. Härvid redovisas väsentliga skillnader mellan länen.

3 Överväganden och förslag

3.1 En ny organisation

Mitt förslag: AMU-gruppen upphör som myndighet och verksamheten överförs till aktiebolagsform den 1 juli 1993. En koncern skall därvid bildas. Koncernen skall bestå av ett moderbolag, AMU-gruppen AB, och ett antal dotterbolag. Samtliga aktier i moderbolaget skall ägas av svenska staten. Moderbolaget skall äga samtliga aktier i dotterbolagen. I moderbolaget skall styrelseledamöterna, inkl. styrelseordföranden, utses av regeringen. I dotterbolagen skall samtliga styrelseledamöter utses av moderbolaget. Koncernen skall erbjuda arbetsmarknadsutbildning av hög kvalitet i hela landet.

Kommitténs förslag: Överensstämmer i huvudsak med mitt.

Yttranden över betänkandet: *AMU-styrelsen* och *LO* tillstyrker, och *TCO* accepterar, förslaget. *AMU-styrelsen*, *LO* och *TCO* betonar att koncernen även på längre sikt bör ägas av staten. Vidare bör koncernen ha en arbetsmarknadspolitisk uppgift. *LO* anser att bolagiseringen ställer ökade och tydligare krav på aktörerna. Arbetsmarknadsverket och *AMU-gruppen* måste bli mer kompetenta i sin roll som upphandlare resp. leverantör av utbildning. *SACO* anser att ett beslut om ombildning till bolag innebär ett vägval, om inte marknadsstyrning av verksamheten eftersträvas bör inte heller en bolagisering genomföras. *AMS* uttrycker oro över vilka konsekvenser bolagiseringen kommer att ha för förutsättningarna för en fungerande arbetsmarknadsutbildning. *AMS* anser att konkurrenssituationen för närvarande inte är tillfredsställande och att det därför på kort sikt vore olyckligt om principen om lägsta möjliga pris överges. Kommittén har enligt *AMS* inte tillräckligt analyserat marknaden vad avser utbildningsanordnarna. Vidare har kommittén överskattat möjligheterna till en snabb volymökning av försäljningen till företag. Under förutsättning av att bolagiseringen genomförs tillstyrker *AMS* dock den föreslagna koncernstrukturen. *Personalföreträdaren*

i AMU-styrelsens styrelse påpekar att det finns en oro bland personalen för vilka effekter bolagiseringen, och en ökad marknadsinriktning till följd av detta, kan komma att ha för arbetsmarknadsutbildningen.

Skälen för mitt förslag: AMU-styrelsen föreslog i anslagsframställningen för budgetåret 1992/93 att AMU-gruppen ombildas till aktiebolag. Erfarenheterna av de gångna åren som uppdragsmyndighet visar enligt AMU-styrelsen att myndighetsformen inte är lämplig. Argument för en övergång till bolagsformen är enligt AMU-styrelsen bl.a. att AMU-gruppens verksamhet är affärsmässig och konkurrensutsatt. AMU-styrelsen har i skrivelse den 28 oktober 1991 lämnat förslag till organisation i bolagsform och till bolagsordning.

Som jag inledningsvis har nämnt uttalade riksdagen våren 1992 att AMU-gruppen bör ombildas till aktiebolag (bet. 1991/92:AU11, rskr. 1991/92:252), och att regeringen snarast bör återkomma med förslag i frågan.

Enligt min mening är aktiebolagsformen en ändamålsenlig associationsform för konkurrensutsatt verksamhet. En överföring av AMU-gruppens verksamhet till aktiebolag innebär att affärsmässigheten i relationen mellan Arbetsmarknadsverket och AMU-gruppen skall gälla fullt ut. Vidare läggs grunden för konkurrensneutralitet mellan AMU-gruppen och andra utbildningsanordnare.

Riksrevisionsverket (RRV) har på regeringens uppdrag gjort en översyn av konkurrensutsatt affärsverksamhet hos förvaltningsmyndigheterna och bl.a. föreslagit vilka principer som bör gälla för bedömningar av när en affärsverksamhet bör bedrivas i bolagsform. Enligt förslaget bör bolagisering prövas för uppdragsverksamhet av tillräcklig omfattning som med framgång verkar i en fungerande konkurrens. En förutsättning är att affärsmöjligheterna är goda och att det inte finns lämplighetskäl som talar emot bolagisering. RRV bedömer att AMU-gruppen uppfyller de angivna kriterierna för bolagisering.

Jag anser att en sammanhållen organisation, som kan erbjuda arbetsmarknadsutbildning i hela landet, tills vidare behövs för att klara kraven på bredd och flexibilitet i arbetsmarknadsutbildningen. Jag föreslår därför att en koncern bildas. Koncernen utgörs av ett moderbolag, AMU-gruppen AB, och ett antal dotterbolag. Samtliga aktier i moderbolaget bör ägas av svenska staten. Moderbolaget bör äga samtliga aktier i dotterbolagen. Vid bolagsbildningen bör en utgångspunkt vara nuvarande länsorganisation. Om behov föreligger bör dock förändringar i detta avseende kunna göras redan vid bildandet av bolagen.

Styrelsen för moderbolaget bör utses av regeringen. Att utse styrelser för dotterbolagen blir moderbolagets uppgift. Att de anställda får styrkelsepresentation i bolagen följer av lagen (1987:1245) om styrelsepresentation för de privatanställda.

Bolagen skall erbjuda arbetsmarknadsutbildning av hög kvalitet i hela landet. Koncernen bör dessutom kunna erbjuda företagsutbildning. Jag vill i detta sammanhang ta upp frågan om bolagens roll på marknaden. Koncernens ansvar att erbjuda arbetsmarknadsutbildning i hela landet är som jag tidigare nämnt en förutsättning för att klara kraven på arbetsmarknadsutbildningen. I övrigt bör koncernen så långt möjligt verka under samma vill-

kor som andra icke statligt ägda utbildningsföretag. Att ytterligare reglera verksamheten i bolagen, t.ex. vad avser prissättningen inom arbetsmarknadsutbildningen, strider mot syftet med en övergång från myndighetsformen till aktiebolagsformen. Inte heller kan det ligga i koncernens intresse att i prishöjande syfte på ett otillbörligt sätt utnyttja en eventuell monopolställning. Liksom kommittén anser jag att en förutsättning för bolagisering är att bolagen verkar på marknadens villkor. Statens inflytande utövas i rollen som ägare och i rollen som beställare av arbetsmarknadsutbildning.

Staten bör som ägare av bolagen utöva en aktiv ägarroll och ansvara för att företaget fortsätter att utvecklas. En bolagisering ställer självfallet stora krav på Arbetsmarknadsverkets roll som upphandlare av arbetsmarknadsutbildning. Verket skall enligt min mening i sin upphandling agera professionellt och affärsmässigt och därigenom aktivt bidra till att en väl fungerande marknad utvecklas. Fler aktörer än i dag bör kunna erbjuda arbetsmarknadsutbildning. Detta förutsätter att AMS aktivt och målmedvetet förstärker sin upphandlingskompetens. Ett sådant utvecklingsarbete pågår. Därigenom kan också bättre än i dag säkerställas att en väl fungerande arbetsmarknadsutbildning kan erhållas till konkurrenskraftiga priser, satta på marknaden.

Jag vill här nämna RRV:s granskning av den särskilt anordnade utbildningen, "Effektivitetsproblem i arbetsmarknadsutbildningen", F 1992:15. Granskningen visar på att åtgärder kan och måste vidtas för att förstärka upphandlingskompetensen inom Arbetsmarknadsverket i syfte att uppnå en bättre hushållning av de resurser som satsas på utbildning. Enligt RRV:s iakttagelser föreligger brister bl.a. vad avser affärsmässigheten vid länsarbetsnämnderna då man ofta underlåtit att ta in anbud från fler än en utbildningsanordnare.

Jag bedömer mot denna bakgrund att koncernen inledningsvis kommer att vara ett helägt statligt bolag. Därefter bör dock prövas om bolaget skall privatiseras, dvs. aktierna helt eller delvis överlåtas till andra intressenter. En eventuell förändring i detta avseende bör emellertid underställas riksdagens prövning.

3.2 Överföring av tillgångar och skulder

Mitt förslag: De till AMU-gruppens verksamhet hörande tillgångarna och skulderna överförs till bolagen. I fråga om tillgångarna överförs dessa till bokfört värde per den 30 juni 1993 med därpå följande kvittningsemission. Bolagen övertar AMU-gruppens pensionsskuld. Regeringen ges riksdagens bemyndigande att besluta om de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra bolagsbildningen.

Kommitténs förslag: Kommittén diskuterar två modeller för överförande av tillgångar och skulder från staten till de nybildade bolagen, dels kontantemission, dels apportemission. Den förstnämnda metoden rekommenderas. Dessutom föreslår kommittén att koncernen erhåller ett villkorat aktieägar-

tillskott. Vidare föreslås att pensionsskulden avseende enbart pensionsrätt som har intjänats under anställningstiden i AMU-gruppen överförs till bolagen.

Yttranden över betänkandet: *AMU-styrelsen* anser att förslaget eget kapital om 215 miljoner kronor är för litet. Vidare avstyrker AMU-styrelsen förslaget om ett villkorat aktieägartillskott. *SACO* anser att pensionsskulden som överförs till bolagen skall avse statens samtliga pensionsförpliktelser för de anställda.

Skälen för mitt förslag: De till AMU-gruppens verksamhet hörande tillgångarna och skulderna överförs till bolagen. I fråga om tillgångarna överförs dessa till bokfört värde per den 30 juni 1993 med därpå följande kvittningsemission. Förfarandet med emission genom kvittning förutsätter att moderbolaget och dotterbolagen redan är bildade den 1 juli 1993. Det är en uppgift för regeringen att fastställa aktiekapitalets storlek och kapitalstrukturen i övrigt när verksamheten övergår i aktiebolagsform. Jag anser att en utgångspunkt vid bolagsbildningen bör vara att koncernen får en finansiell ställning som innebär att verksamheten kan bedrivas utan ytterligare kapitaltillskott från statens sida. I likhet med kommittén anser jag att koncernen måste kunna bära den omstrukturering som kan bli nödvändig till följd av en eventuellt vikande efterfrågan, sin konsolidering och affärsmässiga utveckling. Kostnaderna för avvecklingen av AMU-gruppen som myndighet kommer att belasta koncernen.

Under de förutsättningar som jag nämner i det följande beräknar jag att det sammanlagda aktiekapitalet och koncernens rörelsekapital kommer att täckas av nettotillgångarna i AMU-gruppens balansräkning per den 30 juni 1993.

Ett mål avseende soliditeten i koncernen bör vara att den under en längre period genomsnittligt inte skall understiga 20 %. Aktiekapitalet i koncernen bör vid bolagsstarten uppgå till ca 100 miljoner kronor. Koncernens verksamhet skall ge marknadsmässig avkastning på insatt kapital.

AMU-gruppen redovisar för budgetåret 1991/92, efter statens avkastningskrav, ett överskott på 424,7 miljoner kronor. Överskottet motsvarar ca 10 % av omsättningen. I redovisade rörelsekostnader för budgetåret ingår kostnaden för retroaktiv utbetalning av vinstbaserad resultatlön, totalt 107,1 miljoner kronor. Förhandlingsgruppen har granskat det av AMU-gruppen träffade avtalet om vinstbaserad resultatlön och har med utgångspunkt i sitt förslag till stabiliseringsavtal framfört viss kritik. När det gäller disposition av AMU-gruppens överskott avser jag att återkomma med förslag till regeringen.

I det statliga pensionssystemet har arbetgivaren staten betalningsansvaret för pensioner till aktiva pensionstagare. Detta innebär att pensionsutfästelser inte skuldförs eller periodiseras i myndigheternas balansräkningar och att pensionskostnader belastar statens budget först i samband med pensionsutbetalningen. I den privata sektorn däremot görs normalt, i takt med att pensionsskulden uppstår, löpande avsättningar av de medel som krävs för framtida pensionsutbetalningar. AMU-gruppens pensionsskuld avseende statens samtliga pensionsförpliktelser för anställda per den 1 januari 1993 bör överföras på koncernen. Pensionsskulden skall redovisas som en lång-

fristig skuld i koncernens balansräkning. Pensionsskulden har beräknats till 300 – 400 miljoner kronor för anställda per den 31 december 1992.

En överföring av pensionsskulden medför att löneskatt skall betalas för överförd pensionsskuld i stället för att utfalla i takt med att pensionsutbetalningarna görs. Denna skatt beräknar jag till ca 80 miljoner kronor. Skatten skall i enlighet med beslutade riktlinjer i 1992 års kompletteringsproposition (prop. 1991/92:150 bil. 1, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:252) erläggas av bolaget.

Bildandet av bolaget föranleder stämpelskatt. Denna skall erläggas av bolaget.

Överlåtelsen kommer att regleras i ett avtal mellan staten och moderbolaget inom koncernen. I avtalet anges vilka tillgångar, skulder och andra förpliktelser samt rättigheter som överförs till koncernen. Avtalet avses att tecknas före halvårsskiftet 1993.

RRV bör granska den verksamhet som bedrivs i bolagen. Detta föranleder en ändring i lagen (1987:519) om Riksrevisionsverkets granskning av statliga aktiebolag och stiftelser.

3.3 Personalfrågor

Min bedömning: Tjänsterna inom AMU-gruppen AB bör i första hand tillsättas med personal från myndigheten. Målsättningen bör vara att koncernen skall erbjuda flertalet av de anställda i myndigheten anställning.

Kommitténs bedömning: Överensstämmer med min.

Yttrande över betänkandet: *Personalföreträdaren i AMU-styrelsens styrelse* anser att det finns en osäkerhet om situationen hos personalen, bl.a. mot bakgrund av planerade neddragningar inom myndigheten under innevarande budgetår och antaget behov av omstruktureringar under koncernens första verksamhetsår.

Skälen för min bedömning: Tjänsterna inom koncernen bör i första hand tillsättas med personal från myndigheten. Jag utgår från att koncernen kommer att agera utifrån denna målsättning. Jag vill understryka att det är koncernledningen som har att avgöra dimensioneringen av bolagen med utgångspunkt från efterfrågans volym och innehåll.

De anställda vid AMU-gruppen omfattas av de kollektivavtal som gäller på den statliga arbetsmarknaden. De som eventuellt inte erbjuds anställning i de nya bolagen kommer således att omfattas av det statliga trygghetssystemet.

Det ankommer på moderbolaget att avgöra vilken arbetsgivarorganisation som koncernen bör tillhöra och därmed vilka avtal om löne- och anställningsvillkor som kommer att gälla för arbetstagarna.

Min bedömning: Ombildningen av AMU-gruppen till aktiebolag föranleder inte behov av någon ytterligare lagreglerad tystnadsplikt i fråga om skyddet för enskilda personliga förhållanden.

Kommitténs bedömning: Överensstämmer med min.

Yttrande över betänkandet: *AMU-styrelsen* anser att behov inte finns av någon särskild lagreglerad tystnadsplikt i berört hänseende.

Skälen för min bedömning: Sekretesslagen gäller hos myndigheter men inte hos enskilda. När AMU-gruppens verksamhet övergår i bolagsform uppkommer därför frågan om det behövs någon ny bestämmelse om tystnadsplikt som skall gälla hos bolagen och som syftar till att erbjuda ett skydd motsvarande det som finns främst i 7 kap. 9 och 10 §§ sekretesslagen. Mot bakgrund av att varken kommittén eller någon av dem som beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet har förespråkat en sådan lösning avser jag inte att förslå någon ny lagstiftning i denna fråga. Jag vill emellertid erinra om att den tystnadsplikt som finns enligt lagen (1980:11) om tillsyn över hälso- och sjukvårdspersonal m.fl., och som innebär att den som tillhör eller har tillhört hälso- och sjukvårdspersonalen bl.a. inte obehörigen får röja vad han i sin verksamhet har erfårit om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, kommer att gälla när AMU-gruppen övergår i bolagsform. Enligt 14 kap. 9 § sekretesslagen gäller vidare att en myndighet – i detta sammanhang t.ex. länsarbetsnämnden – kan uppställa förbehåll som inskränker enskilds rätt att lämna uppgifter vidare eller utnyttja dessa. Det gäller om myndigheten finner att sådan risk föreligger för skada, men eller annan olägenhet som enligt bestämmelserna om sekretess utgör hinder att lämna uppgift till enskild kan undanröjas genom ett sådant förbehåll.

3.5 Roll i totalförsvaret

Mitt förslag: Koncernen skall inom totalförsvaret ha uppgifter som motsvarar AMU-gruppens. Detta bör tas in i avtalet mellan staten och AMU-gruppen AB.

Kommitténs förslag: Överensstämmer med mitt.

Skälen för mitt förslag: AMU-gruppen ingår som en del av totalförsvarets civila del inom funktionen Arbetskraft, för vilken AMS är ansvarig myndighet. AMU-gruppen har i dag en viktig roll inom funktionen, och bör därför som aktiebolag ha motsvarande roll. Koncernen bör således ha ansvaret för egen beredskapsplanläggning, beredskapsuppgifter och kunna delta i funktionens övningar. Detta bör regleras i avtalet mellan staten och koncernen.

Min bedömning: De föreskrifter m.m. som gäller i fråga om förarutbildning som bedrivs yrkesmässigt bör gälla även för de nybildade bolagen.

Kommittén: Kommittén har inte tagit ställning i denna fråga.

Yttrande över betänkandet: *AMU-styrelsen* har yttrat sig i enlighet med min bedömning.

Skälen för min bedömning: Enligt Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (TSVFS 1987:2) gäller för yrkesförarutbildning vid AMU-myndighet – under vissa angivna förutsättningar – de bestämmelser om förarprov m.m. som enligt körkortsförordningen (1977:722) gäller för förarutbildning m.m. i gymnasieskola. Innebörden härav är främst att förarprov inte behöver avläggas inför särskilt förordnad tjänsteman hos Trafiksäkerhetsverket, utan i stället kan avläggas inför lärare i förarutbildning hos en AMU-myndighet. När verksamheten hos AMU-gruppen nu övergår till aktiebolag är det enligt min uppfattning följdriktigt att de bestämmelser om förarprov m.m. som gäller för andra enskilda som yrkesmässigt bedriver förarutbildning också bör gälla för de nybildade bolagen. Bolagen inom AMU-gruppen kommer således inte att utföra förarprov.

3.7 Arkivfrågor

AMU-myndigheternas handlingar omfattas av offentlighetsprincipen. De handlingar som inkommer eller upprättas när verksamhet bedrivs i bolagsform omfattas däremot inte av denna princip. Enligt arkivlagen (1990:782) skall en myndighets arkiv, sedan myndigheten upphört och dess verksamhet inte har förts över till annan statlig myndighet, inom tre månader överlämnas till arkivmyndighet. När verksamhet som tidigare bedrivits i en statlig myndighet överförs till ett aktiebolag kan arkivmyndigheten, enligt vad jag har erfaren, låna ut de delar av arkivet som det nya bolaget behöver ha tillgång till. Det ankommer på Riksarkivet att utforma föreskrifter och villkor för lån och deposition av arkivhandlingar hos bolagen. Ett samråd pågår nu mellan AMU-styrelsen och Riksarkivet avseende arkivfrågor i samband med bolagiseringen.

Jag har i denna fråga samrått med chefen för Kulturdepartementet.

4 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom Arbetsmarknadsdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i lagen (1987: 519) om Riksrevisionsverkets granskning av statliga aktiebolag och stiftelser. Lagförslaget har upprättats i samråd med chefen för Finansdepartementet.

5 Hemställan

Prop. 1992/93:152

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

dels

1. anta lagförslaget,

dels

2. godkänna mitt förslag till ombildning av AMU-gruppen till aktiebolag och att AMU-gruppen därmed upphör som myndighet (avsnitt 3.1),

3. godkänna vad jag anført om ägarförhållandena inom aktiebolagen (avsnitt 3.1),

4. godkänna att till AMU-gruppens verksamhet hörande tillgångar och skulder överförs till de nybildade aktiebolagen (avsnitt 3.2),

5. bemyndiga regeringen att besluta om de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra bolagsbildningen (avsnitt 3.2),

6. godkänna vad jag har anført om aktiebolagens uppgift (avsnitt 3.1).

Vidare hemställer jag att regeringen bereder riksdagen tillfälle att

7. ta del av vad jag i övrigt har anført.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anført för de åtgärder och ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

AMU-gruppens balansräkning

Prop. 1992/93:152
Bilaga

Miljoner kronor	1992-06-30
TILLGÅNGAR	
Omsättningstillgångar	
Kassa och bank	676,0
Kundfordringar	244,2
Periodavgränsningsposter	62,7
Övriga fordringar	38,0
Förskott till leverantörer	1,3
Övriga förskott	0,2
Varulager och förråd	49,4
Anläggningstillgångar	
Långfristiga fordringar	5,0
Maskiner och inventarier	367,9
SUMMA TILLGÅNGAR	1 444,7
SKULDER OCH VERKSKAPITAL	
Kortfristiga skulder	
Leverantörsskulder	245,3
Personalens källskatt	55,1
Skatteskulder	12,7
Periodavgränsningsposter	186,3
Övriga skulder	20,6
Förskott från kunder	39,5
Långfristiga skulder	5,0
Verkskapital	
Statskapital	272,0
Övriga avsättningar ¹	45,2
Balanserat överskott	138,3
Årets resultat	424,7
SUMMA SKULDER OCH VERKSKAPITAL	1 444,7

¹ Varav statens avkastningskrav 42,0 miljoner kronor

AMU-gruppens resultaträkning för budgetåret 1991/92

Prop. 1992/93:152
Bilaga

Miljoner kronor	
INTÄKTER	
Arbetsmarknadsutbildning	3 752,9
Övrig utbildning	386,8
Konsultuppdrag	34,5
Övrigt	236,0
<hr/>	
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	4 410,2
<hr/>	
KOSTNADER	
Arbetsmarknadsutbildning	3 504,9
Övrig utbildning	310,1
Konsultuppdrag	34,3
Övrigt	243,1
Internt AMU-gruppen	-47,8
Ej fördelade kostnader	-0,2
<hr/>	
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	4 044,5
<hr/>	
RÖRELSERESULTAT	365,7
<hr/>	
Finansposter	65,4
<hr/>	
Extraordinära kostnader och intäkter	-42,9
<hr/>	
Återföring av meravskrivningar ¹	36,4
<hr/>	
ÅRETS RESULTAT	424,7

¹ Meravskrivningar ingår i rörelsekostnaderna

Innehållsförteckning

Prop. 1992/93:152

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 december 1992	3
1 Inledning	3
2 Bakgrund	3
2.1 Nuvarande organisation	3
2.2 Nuvarande verksamhet	4
3 Överväganden och förslag	5
3.1 En ny organisation	5
3.2 Överföring av tillgångar och skulder	7
3.3 Personalfrågor	9
3.4 Tystnadsplikt	10
3.5 Roll i totalförsvaret	10
3.6 Förarprov m.m.	11
3.7 Arkivfrågor	11
4 Upprättat lagförslag	11
5 Hemställan	12
6 Beslut	12
Bilaga AMU-gruppens balansräkning och resultaträkning	13

